

(/)

Inventaris

BESCHERMD STADS- OF DORPSGEZICHT, INTRINSIEK

Dorpskom Sint-Pauwels

beschermde stads- of dorpsgezicht, intrinsiek van 08-09-2011 tot heden**ID:** 11517 **URI:** <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11517>

Besluiten

Woningen en dwarsschuur met omgeving (<https://id.erfgoed.net/besluiten/11117>)**definitieve wijzigingsbesluiten, definitieve opheffingsbesluiten:** 08-09-2011 ID: 11117

Rechtsgevolgen

i Meer informatie over de rechtsgevolgen van beschermingen vind je op [onze website](https://www.onroenderfgoed.be/de-gevolgen-van-een-bescherming) (<https://www.onroenderfgoed.be/de-gevolgen-van-een-bescherming>).

Provincie

Oost-Vlaanderen

Gemeente

Sint-Gillis-Waas

Deelgemeente

Sint-Pauwels

Straat

Bakkersdreef, Beekstraat, Brouwershof, Dries, Ettingestraat, Gentstraat, Herdershof, Heuldonk, Hof ter Vierschaar, Klapdorp, Kruisputwegel, Meulenberg, Pastorijstraat, Pastorijwegel, Potterstraat, Schoolwegel, Wallenhof, Zandstraat

Locatie

Bakkersdreef, Beekstraat, Brouwershof, Dries, Ettingestraat, Gentstraat, Herdershof, Heuldonk, Hof ter Vierschaar, Klapdorp, Kruisputwegel, Meulenberg, Pastorijstraat, Pastorijwegel, Potterstraat, Schoolwegel, Wallenhof, Zandstraat (Sint-Gillis-Waas)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

309 687m²

Beschermingsdossiers

4.02/46020/102.1

DO000656

OO001166

Typologie: [arbeiderswoningen](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/29) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/29>), [burgerhuizen](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/89) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/89>), [dorpen](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1062) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1062>), [driesen](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/129) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/129>), [gemeentehuizen](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/158) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/158>), [onderwijsgebouwen](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/319) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/319>), [openbare pleinen](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/319) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/319>), [openbare pleinen](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/319) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/319>).

<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/347>), [parochiekerken](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/338)
(<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/338>), [pastorieën](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/340)
(<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/340>), [verharde wegen](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1218)
(<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1218>), [waterpompen](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/499)
(<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/499>),
[windmolens](https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/514) (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/514>)

Project beschermingsdatabank 2013-2016

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1028>) (beschermingen: van 01-01-2013 tot 30-06-2016)

Beschrijving

De dorpskom van Sint-Pauwels werd op 3 september 1981 beschermd als dorpsgezicht. Het plan bij de bescherming werd op 8 september 2011 vervangen door een nieuw plan, de afbakening bleef echter ongewijzigd.

In het beschermingsdossier van 1981 werd de bescherming als volgt gemotiveerd: omwille van de historische (beeldbepalende) waarde van de kleinschalige bebouwing rond de kern van een driehoekige dries met aan de oostzijde de Potterstraat - Dorp - Zandstraat, in oorsprong Romeinse weg en aan de overzijde van de baan Sint-Niklaas - Hulst de site gevormd door kerk, kerkplein, pastorie en windmolen. Eveneens omwille van de historische (beeldbepalende) waarde van de enge straatdoorgangen die de geslotenheid van het plein accentueren en van een aantal oude panden zoals een vroeg 20ste-eeuws burgerhuis, een vroeg 19de-eeuwe deuroplijsting, het voormalig schooltje met beeldnis, het bakstenen oud gemeentehuis en de beschermde arduinen gemeentepomp uit de tweede helft van de 18de eeuw. Omwille van de historische en socio-culturele waarde, door het contrast tussen éénlaagse eenvoudige arbeidershuisjes en rijkere burgerhuizen, typerend voor de sociale verhoudingen binnen het oude dorp gedurende de 19de eeuw en vroege 20ste eeuw.

- Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen, Beschermingsdossier DO000656, Geografisch pakket Sint-Gillis-Waas (S.N., 1981).

Waarden

De dorpskom van Sint-Pauwels is beschermd als dorpsgezicht omwille van het algemeen belang gevormd door de:

historische waarde

sociaal-culturele waarde

Aanduiding van Is de bescherming van

Dorpskom Sint-Pauwels

Bakkersdreef, Beekstraat, Brouwershof, Dries, Ettingestraat, Gentstraat, Herdershof, Heuldonk, Hof ter Vierschaar, Klapdorp, Kruisputwegel, Meulenberg, Pastorijstraat, Pastorijwegel, Potterstraat, Schoolwegel, Wallenhof, Zandstraat (Sint-Gillis-Waas)

De dorpskom van Sint-Pauwels wordt bepaald door een driehoekige met gras begroeide en beboomde dries. Ten noorden liggen onder andere de parochiekerk Sint-Paulus, het kerkplein, de pastorie en de Roomanmolen.

Is de omvattende bescherming van

Boerenburgerhuis

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14904>

Potterstraat 10 (Sint-Gillis-Waas)

Achter de rooilijn staand boerenburgerhuis met ruime voortuin. Dubbelhuis van zes traveeën en één bouwlaag onder zadeldak, in het tweede tot derde kwart van de 19de eeuw te dateren.

Brouwerij de Waepenaert

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14871>

Klapdorp 8 (Sint-Gillis-Waas)

Brouwerij, circa 1884 opgericht en circa 1948 stopgezet en bestaande uit aan de straat gelegen woonhuis en achterin gelegen dienstgebouwen. Alleenstaand burgerhuis van drie traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak met haakse vleugel rechts met trapgevel van 1900. Kleine voortuin met gietijzeren hek op arduinen sokkel.

Burgerhuis

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14876>

Dries 4 (Sint-Gillis-Waas)

Burgerhuis van vier traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak, uit het eerste kwart van de 20ste eeuw, met bakstenen lijstgevel op lage arduinen sokkel.

Burgerhuis

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14880>

Dries 20 (Sint-Gillis-Waas)

Dubbelhuis van vijf traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak met gedecapeerde lijstgevel op arduinen plint. Rechthoekige arduinen deuromlijsting met gestrekte tussendorpel voorzien van ruitmotieven en jaartal 1804.

Dorpswoning

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14868>

Beekstraat 8 (Sint-Gillis-Waas)

Alleenstaand huis van vijf traveeën onder zadeldak voorzien van een centraal dakvenster met rechthoekige lichtopening, in de 18de eeuw te dateren.

Dorpswoning

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14902>

Potterstraat 2 (Sint-Gillis-Waas)

Dorpswoning van vijf traveeën en anderhalve bouwlaag onder zadeldak. Verankerde baksteenbouw; licht verhoogde begane grond op cementplint. Behouden rechthoekige arduinen deuromlijsting met kraallijst, bewerkte bovendorpel (guirlandes), tussendorpel met jaartal 1789.

Dorpswoning

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14903>

Potterstraat 4 (Sint-Gillis-Waas)

Rijhuis van vier traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak, uit de tweede helft van de 19de eeuw. Gedecapeerde lijstgevel op hoge arduinen sokkel.

Dorpswoning

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14905>

Potterstraat 21 (Sint-Gillis-Waas)

Dubbelhuis van vijf traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak. Bakstenen lijstgevel geritmeerd door witte muurbanden en dito aanzet- en sluitsteen boven de getoogde vensters. Rechthoekige deur in arduinen omlijsting met hoge neuten, op de latei 1907 gedateerd.

Dorpswoning

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14906>

Potterstraat 16 (Sint-Gillis-Waas)

Dorpswoning van drie traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak, uit de tweede helft van de 19de eeuw.

Dorpswoningen

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14907>

Potterstraat 22-26 (Sint-Gillis-Waas)

Dorpswoningen respectievelijk twee en drie traveeën en één bouwlaag afgedekt door een doorlopend zadeldak, uit derde kwart negentiende eeuw.

Dries Sint-Pauwels

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/308954>

Dries (Sint-Gillis-Waas)

In Sint-Pauwels komen meerdere straten bijeen op een driehoekig grasplein, de Dries. De dries is nog steeds onbebouwd en ingericht als grasveld langs drie zijden afgeboord met een rij gekandelaarde platanen.

Eenheidsbebouwing van twee dorpswoningen

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14883>)

Gentstraat 1-3 (Sint-Gillis-Waas)

Eenheidsbebouwing van twee kleine panden van één bouwlaag met witgekalkte voorgevel op gepikte plint, uit het derde kwart van de 19de eeuw.

Gemeentehuis van Sint-Pauwels

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14879>)

Dries 21 (Sint-Gillis-Waas)

Neotraditionele baksteenarchitectuur van 1890; drie traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak, voorzien van een dakkapel boven de vooruitspringende deurtravee.

Gemeentepomp

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14873>)

Dries (Sint-Gillis-Waas)

Dubbele arduinen waterpomp op de beboomde dries door De Lateur gebouwd in 1777. Min of meer rechthoekige sokkel met aan beide zijden een koperen sproeier in een leeuwenkop. Conisch toelopende hals met guirlandes en gestileerde siervaas als bekroning.

Herenhuis

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14878>)

Dries 14-16 (Sint-Gillis-Waas)

Herenhuis met gecementeerde lijstgevel van zeven traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak, in de tweede helft van de 18de eeuw te dateren, nu tot twee woningen ingericht. Gewijzigde begane grond en twee linker traveeën.

Hoekhuis

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14913>)

Zandstraat 2 (Sint-Gillis-Waas)

Hoekhuis met gedecapeerde lijstgevel van twee + twee traveeën en twee bouwlagen onder afgesnuit zadeldak, voorzien van een dakkapel boven de linker zijgevel, uit de tweede helft van de 19de eeuw.

Hoekhuis De Wildeman

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14874>)

Beekstraat 1 (Sint-Gillis-Waas)

Hoekhuis met vier traveeën en één bouwlaag onder haaks zadeldak (Vlaamse pannen)), uit begin 19de eeuw of ouder.

Hof ter Vierschaar

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14887>)

Gentstraat 33, 33A (Sint-Gillis-Waas)

Oorspronkelijk volledig omwald hof. Ruim met gras begroeid voorerf. Dubbelhuistype uit de eerste helft van de 17de eeuw met verankerde bakstenen voorgevel van vijf traveeën en één bouwlaag. Haaks op het woonhuis, bakstenen dwarsschuur onder afgewolfd zadeldak, met een centrale, rondbogige wageningang. Geschoren haag en toegangsdreefje van rode beuk.

Omwalde pastorie met neogotische kapel en tuin

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14899>)

Pastorijstraat 7 (Sint-Gillis-Waas)

De bakstenen pastorie met tuin uit de 19de eeuw is gelegen op een omwalde site die vermoedelijk teruggaat tot de 16de eeuw. De grachten rondom de pastorie zijn nog intact en worden gemarkeerd door bomenrijen. Het pand bestaat uit vijf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak. Langs beide zijden werden aanbousels opgetrokken van één travee en één bouwlaag onder een lessenaarsdak. Net buiten de wal werd in 1884 een neogotische kapel van één travee breed en drie traveeën diep opgetrokken.

Parochiekerk Sint-Paulus

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14881>)

Dries 23 (Sint-Gillis-Waas)

Georiënteerde kerk omringd door een plantsoen waarin een gedenkteken aan de Boerenkrijg in 1798, en één aan de beide Wereldoorlogen. Smeedijzeren afsluithek van 1760, aan vierkante arduinen pijlers met siervaasbekroning. De kruiskerk met vroeggotische vieringtoren werd in de eerste helft van de 15de eeuw progressief heropgebouwd en hoger opgetrokken.

Rij arbeiderswoningen

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14872>)

Klapdorp 21, 25-33 (Sint-Gillis-Waas)

Rij arbeiderswoningen van één bouwlaag en twee tot drie traveeën onder doorlopend zadeldak, uit het derde kwart van de 19de eeuw.

Roomanmolen met molenaarswoning

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14869>)

Beekstraat 10, Pastorijwegel 16 (Sint-Gillis-Waas)

De Roomanmolen of voorheen Gelaagmolen is een stenen koren- en oliewindmolen van het type bovenkruier (stellingmolen), gebouwd in 1847 door koopman Pieter Paul Persoon-Rollier. Aan de straatzijde bevindt zich het molenhuis uit de eerste helft van de 19de eeuw.

Rusthuis Sint-Jozef

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/11517>)

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14916>

Zandstraat 33 (Sint-Gillis-Waas)

Ruim gebouw met bakstenen lijstgevel van tien traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak. Eenvoudige rechthoekige vensters met arduinen lekdrempels. Dit boven de vernieuwde deur is blind en bevat een nis met beeld van de schutsheilige.

Schoolgebouw

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14877>

Dries 17-19 (Sint-Gillis-Waas)

Schoolgebouw van vier traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak, volgens gedenkplaat in rechter travee gesticht in 1890.

Twee dorpswoningen

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14885>

Gentstraat 25-27 (Sint-Gillis-Waas)

In zijn huidige vorm twee huisjes van elk drie traveeën en anderhalve bouwlaag onder doorlopend zadeldak, in het derde kwart van de 19de eeuw te dateren.

Andere relaties

Heeft als voorganger

Dorpskom Sint-Pauwels

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/11107>

Bakkersdreef, Beekstraat, Brouwershof, Dries, Ettingestraat, Gentstraat, Herdershof, Heuldonk, Hof ter Vierschaar, Klapdorp, Kruisputwegel, Meulenberg, Pastorijstraat, Pastorijwegel, Potterstraat, Schoolwegel, Wallenhof, Zandstraat (Sint-Gillis-Waas)

Je kan deze pagina citeren als:

<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11517>

(<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11517>) (geraadpleegd op 17 juli 2026).

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche? Meld het ons via het contactformulier (/contact?uri=<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/11517>).

Onroenderfgoed.be is een officiële website van de Vlaamse overheid

uitgegeven door het agentschap Onroerend Erfgoed
(<https://www.onroenderfgoed.be/>)

Privacyverklaring

(<https://www.onroenderfgoed.be/privacyverklaring>)

Juridische informatie

(<https://www.onroenderfgoed.be/juridische-informatie>)

Agentschap
Onroerend
Erfgoed

(/)

Inventaris

VASTGESTELD BOUWKUNDIG ERFGOED

Dorpskom Sint-Pauwels

vastgesteld bouwkundig erfgoed van 20-06-2023 tot heden**ID:** 143607 **URI:** <https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/143607>

Besluiten

Besluit tot vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Oost-Vlaanderen (<https://id.erfgoed.net/besluiten/15002>)

schrappingsbesluiten, vaststellingsbesluiten: 01-06-2023 ID: 15002

Rechtsgevolgen

i Meer informatie over de rechtsgevolgen van vaststellingen vind je op onze website (<https://www.onroenderfgoed.be/juridische-gevolgen-van-een-vaststelling>).

Provincie

Oost-Vlaanderen

Gemeente

Sint-Gillis-Waas

Deelgemeente

Sint-Pauwels

Straat

Bakkersdreef, Beekstraat, Brouwershof, Dries, Ettingestraat, Gentstraat, Herdershof, Heuldonk, Hof ter Vierschaar, Klapdorp, Kruisputwegel, Meulenberg, Pastorijsstraat, Pastorijswegel, Potterstraat, Schoolwegel, Wallenhof, Zandstraat

Locatie

Bakkersdreef, Beekstraat, Brouwershof, Dries, Ettingestraat, Gentstraat, Herdershof, Heuldonk, Hof ter Vierschaar, Klapdorp, Kruisputwegel, Meulenberg, Pastorijsstraat, Pastorijswegel, Potterstraat, Schoolwegel, Wallenhof, Zandstraat (Sint-Gillis-Waas)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

320 284m²

Vaststelling van de inventaris bouwkundig erfgoed in de provincie Oost-Vlaanderen (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/gebeurtenissen/1074875>) (vaststellingen: van 01-04-2022 tot 20-06-2023)

Kenmerkgroep 1

Typologie: dorpen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1062>), driesen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/129>), openbare pleinen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/347>), verharde wegen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1218>)

Beschrijving

De dorpskom van Sint-Pauwels wordt bepaald door een driehoekige met gras begroeide en beboomde dries. Ten noorden liggen onder andere de parochiekerk Sint-Paulus, het kerkplein, de pastorie en de Roomanmolen.

Waarden

ruimtelijk-structurende waarde

historische waarde

Aanduiding van Is de vaststelling van

Dorpskom Sint-Pauwels

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/301496>)

Bakkersdreef, Beekstraat, Brouwershof, Dries, Ettingestraat, Gentstraat, Herdershof, Heuldonk, Hof ter Vierschaar, Klapdorp, Kruisputwegel, Meulenberg, Pastorijstraat, Pastorijwegel, Potterstraat, Schoolwegel, Wallenhof, Zandstraat (Sint-Gillis-Waas)

De dorpskom van Sint-Pauwels wordt bepaald door een driehoekige met gras begroeide en beboomde dries. Ten noorden liggen onder andere de parochiekerk Sint-Paulus, het kerkplein, de pastorie en de Roomanmolen.

Is de omvattende vaststelling van

Boerenburgerhuis

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14904>)

Potterstraat 10 (Sint-Gillis-Waas)

Achter de rooilijn staat boerenburgerhuis met ruime voortuin.

Dubbelhuis van zes traveeën en één bouwlaag onder zadeldak, in het tweede tot derde kwart van de 19de eeuw te dateren.

Brouwerij de Waepenaert

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14871>)

Klapdorp 8 (Sint-Gillis-Waas)

Brouwerij, circa 1884 opgericht en circa 1948 stopgezet en bestaande uit

aan de straat gelegen woonhuis en achterin gelegen dienstgebouwen. Alleenstaand burgerhuis van drie traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak met haakse vleugel rechts met trapgevel van 1900. Kleine voortuin met gietijzeren hek op arduinen sokkel.

Dorpswoning

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14905>)

Potterstraat 21 (Sint-Gillis-Waas)

Dubbelhuis van vijf traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak. Bakstenen lijstgevel geritmeerd door witte muurbanden en dito aanzet- en sluitsteen boven de getoogde vensters. Rechthoekige deur in arduinen omlijsting met hoge neuten, op de latei 1907 gedateerd.

Dorpswoning

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14903>)

Potterstraat 4 (Sint-Gillis-Waas)

Rijhuis van vier traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak, uit de tweede helft van de 19de eeuw. Gedecapeerde lijstgevel op hoge arduinen sokkel.

Dorpswoning

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14902>)

Potterstraat 2 (Sint-Gillis-Waas)

Dorpswoning van vijf traveeën en anderhalve bouwlaag onder zadeldak. Verankerde baksteenbouw; licht verhoogde begane grond op cementplint. Behouden rechthoekige arduinen deuromlijsting met kraallijst, bewerkte bovendorpel (guirlandes), tussendorpel met jaartal 1789.

Dorpswoning

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14868>)

Beekstraat 8 (Sint-Gillis-Waas)

Alleenstaand huis van vijf traveeën onder zadeldak voorzien van een centraal dakvenster met rechthoekige lichtopening, in de 18de eeuw te dateren.

Dorpswoning

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14906>)

Potterstraat 16 (Sint-Gillis-Waas)

Dorpswoning van drie traveeën en twee bouwlagen onder zadeldak, uit de tweede helft van de 19de eeuw.

Dorpswoningen

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14907>)

Potterstraat 22-26 (Sint-Gillis-Waas)

Dorpswoningen respectievelijk twee en drie traveeën en één bouwlaag afgedekt door een doorlopend zadeldak, uit derde kwart negentiende eeuw.

Hoekhuis

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14913>)

Zandstraat 2 (Sint-Gillis-Waas)

Hoekhuis met gedecapeerde lijstgevel van twee + twee traveeën en twee bouwlagen onder afgesnuit zadeldak, voorzien van een dakkapel boven de linker zijgevel, uit de tweede helft van de 19de eeuw.

Hof ter Vierschaar

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14887>)

Gentstraat 33, 33A (Sint-Gillis-Waas)

Oorspronkelijk volledig omwald hof. Ruim met gras begroeid voorerf. Dubbelhuistype uit de eerste helft van de 17de eeuw met verankerde bakstenen voorgevel van vijf traveeën en één bouwlaag. Haaks op het woonhuis, bakstenen dwarsschuur onder afgewolfd zadeldak, met een centrale, rondbogige wageningang. Geschoren haag en toegangsdreefje van rode beuk.

Omwalde pastorie met neogotische kapel en tuin

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14899>)

Pastorijstraat 7 (Sint-Gillis-Waas)

De bakstenen pastorie met tuin uit de 19de eeuw is gelegen op een omwalde site die vermoedelijk teruggaat tot de 16de eeuw. De grachten rondom de pastorie zijn nog intact en worden gemarkeerd door bomenrijen. Het pand bestaat uit vijf traveeën en twee bouwlagen onder een zadeldak. Langs beide zijden werden aanbouwsels opgetrokken van één travee en één bouwlaag onder een lessenaarsdak. Net buiten de wal werd in 1884 een neogotische kapel van één travee breed en drie traveeën diep opgetrokken.

Roomanmolen met molenaarswoning

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14869>)

Beekstraat 10, Pastorijwegel 16 (Sint-Gillis-Waas)

De Roomanmolen of voorheen Gelaagmolen is een stenen koren- en oliewindmolen van het type bovenkruier (stellingmolen), gebouwd in 1847 door koopman Pieter Paul Persoon-Rollier. Aan de straatzijde bevindt zich het molenhuis uit de eerste helft van de 19de eeuw.

Je kan deze pagina citeren als:

INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2026: *Dorpskom Sint-Pauwels* [online],
<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/143607>
(<https://id.erfgoed.net/aanduidingsobjecten/143607>) (geraadpleegd op 17 juli 2026).

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche? [Meld het ons via het contactformulier \(/contact?\)](#)

Onroerenderfgoed.be is een officiële website van de Vlaamse overheid

uitgegeven door [het agentschap Onroerend Erfgoed](https://www.onroerenderfgoed.be/)
(<https://www.onroerenderfgoed.be/>)

[Privacyverklaring](https://www.onroerenderfgoed.be/privacyverklaring)

(<https://www.onroerenderfgoed.be/privacyverklaring>)

[Juridische informatie](https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-informatie)

(<https://www.onroerenderfgoed.be/juridische-informatie>)

Agentschap
Onroerend
Erfgoed

Inventaris

ERFGOEDOBJECT

Dorpskom Sint-Pauwels

bouwkundig element

ID: 301496 **URI:** <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/301496>

- Sint-gillis-Waas - dorpskom Sint-Pauwels - Dries
- Sint-Gillis-Waas dorpskom Sint-Pauwels - Dries
- Sint-Gillis-Waas dorpskom Sint-Pauwels - Zandstraat
- [Bekijk alle beelden in de beeldbank > \(https://beeldbank.onroenderfgoed.be/images?\)](https://beeldbank.onroenderfgoed.be/images?)

Juridische gevolgen

- is aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed [Dorpskom Sint-Pauwels](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/143607)
(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/143607>)
Deze vaststelling is geldig sinds 20-06-2023
- is aangeduid als beschermd stads- of dorpsgezicht, intrinsiek [Dorpskom Sint-Pauwels](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/11517)
(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/11517>)
Deze bescherming is geldig sinds 08-09-2011
- is aangeduid als beschermd stads- of dorpsgezicht, intrinsiek [Dorpskom Sint-Pauwels](https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/11107)
(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/11107>)
Deze bescherming was geldig van 03-09-1981 tot 08-09-2011

Provincie

Oost-Vlaanderen

Gemeente

Sint-Gillis-Waas

Deelgemeente

Sint-Pauwels

Straat

Bakkersdreef, Beekstraat, Brouwershof, Dries, Ettingestraat, Gentstraat, Herdershof, Heuldonk, Hof ter Vierschaar, Klapdorp, Kruisputwegel, Meulenberg, Pastorijsstraat, Pastorijswegel, Potterstraat, Schoolwegel, Wallenhof, Zandstraat

Locatie

Bakkersdreef, Beekstraat, Brouwershof, Dries, Ettingestraat, Gentstraat, Herdershof, Heuldonk, Hof ter Vierschaar, Klapdorp, Kruisputwegel, Meulenberg, Pastorijsstraat, Pastorijswegel, Potterstraat, Schoolwegel, Wallenhof, Zandstraat (Sint-Gillis-Waas)

Nauwkeurigheid zone

Tot op 15m

Oppervlakte zone

320 284m²

Bewaringstoestand

Bewaard

Erfgoedwaarde

Aanwezig

Typologie: dorpen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1062>), driesen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/129>), openbare pleinen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/347>), verharde wegen (<https://id.erfgoed.net/thesauri/erfgoedtypes/1218>)

Project beschermingsdatabank 2013-2016

(<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/gebeurtenissen/1028>) (beschermingen: van 01-01-2013 tot 30-06-2016)

Beschrijving

De dorpskom van Sint-Pauwels wordt bepaald door een driehoekige met gras begroeide en beboomde dries (<https://id.erfgoed.net/themas/3489>). Ten noorden liggen onder andere de parochiekerk Sint-Paulus (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/14881>), het kerkplein, de pastorie (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/14899>) en de Roomanmolen (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/14869>).

De bebouwing bestaat hoofdzakelijk uit één- of tweelaagse burgerhuizen, onderaan soms tot handelshuis verbouwd. De verschillende straathoeken worden ingenomen door (voormalige) herbergen. De geslotenheid van het plein wordt nog versterkt door de engheid van de straatdoorgangen.

De arduinen gemeentepomp (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/14873>), een burgerhuis met art-nouveaumotieven, een hardstenen gedateerde deuromlijsting (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/14902>), het voormalige schoolgebouwtje (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/14877>) met beeldnis en het oud gemeentehuis (<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/14879>) in neotraditionele baksteenarchitectuur verlevendigen de dorpskom. Karakterbepalend zijn de driehoekige vorm van de dries, de parochiekerk met vroeggotische toren, het kerkhofhekken in kunstsmeedwerk en de ronde stenen stellingkorenmolens.

Ten zuiden van de dries lagen vroeger weiden en akkers. Deze werden verkaveld.

Bron: Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen, Beschermingsdossier DO000656, Geografisch pakket Sint-Gillis-Waas.

Datum: 2011

De tekst wordt ter beschikking gesteld door: Agentschap Onroerend Erfgoed (AOE) (<https://id.erfgoed.net/auteurs/501>)

Relaties

Omvat

Boerenburgerhuis (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14904>)

Omvat

Brouwerij de Waepenaert (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14871>)

Omvat

Burgerhuis (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14901>)

Omvat

Dorpswoning (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14906>)

Omvat

Dorpswoning (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14868>)

Omvat

Dorpswoning (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14902>)

Omvat

Dorpswoning (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14903>)

Omvat

Dorpswoning (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14905>)

Omvat

Dorpswoningen (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14907>)

Omvat

Dries (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/3489>)

Omvat

Eenheidsbebouwing van twee dorpswoningen
(<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14883>)

Omvat

Hoekhuis (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14913>)

Omvat

Hoekhuis De Wildeman (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14874>)

Omvat

Hof ter Vierschaar (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14887>)

Omvat

Omwalde pastorie met neogotische kapel en tuin
(<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14899>)

Omvat

Rij arbeiderswoningen (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14872>)

Omvat

Roomanmolen met molenaarswoning

<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14869>

Omvat

Rusthuis Sint-Jozef (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14916>)

Omvat

Twee dorpswoningen (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/14885>)

Is deel van

Sint-Pauwels (<https://inventaris.onroenderfgoed.be/themas/13935>)

Je kan deze pagina citeren als:

Beheerder fiche: **Agentschap Onroerend Erfgoed**

Contact

Heb je een vraag of opmerking over deze fiche?
Meld het ons via het contactformulier (</contact?uri=https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/301496>).

Onroenderfgoed.be is een officiële website van de Vlaamse overheid

uitgegeven door [het agentschap Onroerend Erfgoed](https://www.onroenderfgoed.be/)
(<https://www.onroenderfgoed.be/>)

[Privacyverklaring](https://www.onroenderfgoed.be/privacyverklaring)
(<https://www.onroenderfgoed.be/privacyverklaring>)

[Juridische informatie](https://www.onroenderfgoed.be/juridische-informatie)
(<https://www.onroenderfgoed.be/juridische-informatie>)

Agentschap
Onroerend
Erfgoed